

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-57/23-C

Název	Základní škola Kaplice, Fantova 446
Sídlo	Fantova 446, 382 41 Kaplice
E-mail	fantovka@centrum.cz
IČO	00583634
Identifikátor	600059090
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Libor Lukš
Zřizovatel	Město Kaplice
Místo inspekční činnosti	Fantova 446 a Omlenická 436, 382 41 Kaplice
Inspekční činnost na místě	23. 1. 2023 – 26. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Kaplice, Fantova 446 (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 655 žáků v 26 třídách, z toho 100 žáků s odlišným mateřským jazykem. Ve školní družině bylo zapsáno 150 účastníků k pravidelné denní docházce v 5 odděleních. Škola je umístěna v komplexu budov v ulici Fantova, školní družina vykonává svoji činnost v nedaleké budově v ulici Omlenická.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Strategické cíle školy vycházejí ze závěrů pravidelné evaluace a společné diskuse vedení školy a celého pedagogického sboru. Realizace stanovených záměrů v oblasti personálních, materiálních a finančních podmínek vytváří příznivé předpoklady pro další perspektivní rozvoj školy se zaměřením na zdravý životní styl, ochranu životního prostředí a podporu sportu a praktických činností. V kvalitě poskytovaného vzdělávání se pozitivně odráží důraz kladený na kolegiální vztahy uvnitř pedagogického sboru, efektivní sdílení zkušeností i patrná identifikace většiny zaměstnanců s jasnou vizí školy.

Realizovaný způsob řízení vychází z efektivního plánování, účelného delegování kompetencí a spoluzodpovědnosti všech zaměstnanců za optimální chod školy. Propracovaný systém vnitřní evaluace poskytuje vedení školy komplexní zpětnou vazbu o kvalitě školního prostředí a úrovni pedagogické práce. Činnosti zaměřené na monitorování úrovně vzdělávacího procesu, zahrnující hospitační činnost vedení školy a vzájemné hospitace vyučujících, jsou systémově nastaveny, ale v některých oblastech zatím nemají dostatečný kvalitativní dopad do výuky. Kontrolní činnost vykazuje rezervy v oblasti zájmového vzdělávání, kde se vyskytly formální nedostatky ve vedení dokumentace.

Spolupráce pedagogů v rámci předmětových komisí je efektivní a zaměřuje se na všechny podstatné oblasti. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z aktuálních potřeb školy i individuálních zájmů jednotlivců. Škola se efektivně soustřeďuje na skupinové vzdělávací aktivity posilující pedagogické kompetence a podporující profesní růst zaměstnanců. Z hospitační činnosti vyplynulo, že je potřeba se více zaměřit na vzdělávání v oblasti formativního hodnocení, práce s informacemi, rozvoje kritického myšlení a podpory nadání. Týmová spolupráce některých pedagogů při realizaci tandemové výuky vytváří vhodnou platformu pro postupnou změnu pedagogického stylu a efektivní sdílení osvědčených pedagogických metod a postupů.

Efektivním vícezdrojovým financováním se vedení školy daří v souladu s koncepčními materiály školy zajišťovat kvalitní materiální zázemí pro žáky i zaměstnance školy a pozitivně tím ovlivňovat průběh vzdělávání a kvalitně naplňovat cíle školního vzdělávacího programu. Rozsáhlé sportovní zázemí školního areálu je účelně využíváno pro tělovýchovnou činnost i volnočasové aktivity. Zřízení relaxačních a čtenářských zákoutí na chodbách společně s modernizovanou knihovnou, která je průběžně doplňována atraktivní současnou literaturou, napomáhá vytvoření kladného vztahu žáků k četbě a literatuře. Vybavení školy moderními digitálními technologiemi a pokrytí celého areálu kvalitním wifi připojením podporuje u žáků rozvoj počítačové gramotnosti. Omezené prostory pro školní družinu však limitují možnosti kapacitního rozšíření zájmového vzdělávání.

Oblast spolupráce s externími partnery se orientuje zejména na podporu zdravého životního stylu, prevenci rizikového chování a ochranu životního prostředí. K prohlubování jazykových znalostí a poznávání odlišných sociokulturních podmínek napomáhá dlouhodobé partnerství s rakouskou školou a zapojení do mezinárodních projektů Erasmus+ a Edison. Aktivní účast žáků na environmentálních, kulturních a charitativních akcích pomáhá utvářet jejich sociální citění a kladný vztah k přírodě a posiluje pocit sounáležitosti s regionem a městem, ve kterém žijí. Spolupráce s rodiči probíhá běžnými formami na třídních schůzkách a během individuálních osobních i online konzultací, ale i v rámci řady tradičních neformálních akcí. Kvalitě poskytovaného vzdělávání napomáhá spolupráce s okolními malotřídními školami s cílem usnadnit přechod těchto žáků do nového školního prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách vytvářeli vyučující pozitivní třídní klima podporující učení. K žákům přistupovali s respektem a vstřícností, komunikace probíhala vždy zdvořilým a přátelským způsobem. Charakteristické bylo dodržování nastavených pravidel komunikace a chování. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytovali učitelé efektivní podporu a vytvářeli pro ně dostatečné množství příležitostí zažít úspěch. Výuka byla srozumitelná a dobře připravená a na žáky byly kladeny přiměřené požadavky s dostatečným prostorem pro zpracování zadaných úkolů. Metody výuky vždy podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. V hodinách se zpravidla vyskytovala frontální výuka kombinovaná se samostatnou prací žáků, práce ve dvojici nebo skupině, podporující vzájemnou komunikaci a spolupráci žáků, se vyskytovala méně často. Vzdělávací obsah byl v potřebné míře propojován s předchozími znalostmi a zkušenostmi žáků a byl podporován názornými pomůckami. Vyučující aktivně využívali digitální technologie, čímž zvyšovali efektivitu vyučovacího procesu a podporovali zájem žáků o výuku. Na druhém stupni pracovali žáci v některých hodinách s tablety či mobilními telefony a vyučující tak rozvíjeli počítačovou gramotnost. V části sledovaných hodin byla zdařile využita tandemová výuka či prvky badatelské výuky. Efektivní práce s informačními zdroji a rozvoj kritického myšlení se ale vyskytovaly pouze v nízkém počtu hodin.

Učitelé poskytovali žákům pravidelně zpětnou vazbu k jejich práci, v některých hodinách na prvním stupni byly využívány elementární prvky formativního hodnocení. Ke zhodnocení hodiny žáky případně k vrstevnickému hodnocení žákovské práce však docházelo pouze sporadicky. Také diferencování zadávaných úkolů s ohledem na specifické nadání a zájmy žáků bylo zaznamenáno v malé míře. V hodinách českého jazyka na prvním i druhém stupni kladli vyučující důraz na rozvoj čtenářské gramotnosti a snažili se o výchovu k aktivnímu čtenářství a pisatelství, kterou podporuje dobře vybavená školní knihovna, čtenářské koutky v některých učebnách, možnost navštěvovat čtenářský klub i možnost podílet se na tvorbě školního časopisu. Škola klade velký důraz na začleňování environmentálního vzdělávání žáků do každodenního chodu školy s cílem naučit žáky zodpovědnosti za udržitelný rozvoj planety a navodit jejich kladný vztah k přírodě. Environmentální výchova byla tématem řady projektů a vzdělávacích akcí pořádaných ve spolupráci s neziskovými organizacemi, středisky ekologické výchovy i v rámci přeshraniční spolupráce. Důležitou součástí výchovně-vzdělávacího procesu je také podpora sportu a sportovní zdatnosti žáků. Důraz kladený na výuku pracovních činností připravuje žáky na praktický život a umožňuje zažít úspěch manuálně zručným žákům. Na vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů vhodně navazují různé školní i mimoškolní aktivity, návštěvy kulturních, osvětových, preventivních a vzdělávacích pořadů.

Vzdělávací nabídku školy doplňuje činnost školní družiny, která svými aktivitami podporuje tvořivost žáků, aktivní trávení volného času a rozvoj sociálních kompetencí včetně výchovy k mezigenerační sounáležitosti prostřednictvím spolupráce s domem pro seniory. Při hospitovaných činnostech panovalo vstřícné klima, účastníci využívali možnosti hravých, čtenářských a relaxačních aktivit, které umožňovaly osobnostní rozvoj účastníků a podporovaly vzájemné pozitivní vztahy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování celkové úrovně dosahovaných výsledků používá škola standardní interní hodnotící nástroje: písemné práce a ústní zkoušení, příležitostně se vhodně zapojuje do externího testování. Hodnotící systém školy umožňuje efektivně kombinovat známky

a slovní hodnocení a posilovat tak motivaci žáků k učení. Dosahované výsledky škola průběžně sleduje a vyhodnocuje na úrovni tříd i jednotlivců v rámci jednání pedagogické rady. Předmětové komise se vhodně zabývají sjednocováním kritérií hodnocení žáků v daném předmětu a přístupem k žákům s potřebou podpůrných opatření. Na základě analýzy vzdělávacích výsledků přijímá škola efektivní opatření ke zlepšení situace. Pozitivní dopad na zlepšení úrovně dosahovaných kompetencí u žáků se slabším prospěchem má doučování zajištěné v rámci Národního plánu obnovy a tzv. šablon, a to především v matematice, českém jazyce a cizích jazycích. V případě mimořádného zhoršení prospěchu škola přistupuje k individuální pomoci, popřípadě oslovuje rodiče nebo iniciuje vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení. Někteří pedagogové využívají tripartitních třídních schůzek jako vhodného prostředku k posílení žakovských kompetencí k učení. Žákům s odlišným mateřským jazykem škola poskytuje pravidelnou specializovanou výuku českého jazyka, což vede k urychlenému zapojení těchto žáků do vzdělávacího systému.

Žáci dosahují dlouhodobě dobrých výsledků, v loňském školním roce prospělo 65 % žáků s vyznamenáním, pouze dva žáci neprospěli. Neúčast žáků na vyučování není vysoká a neovlivňuje tak negativně osvojování poznatků. Škole se daří minimalizovat počet neomluvených hodin, který je zapříčiněn pouze několika žáky. Kázeňské problémy, týkající se zejména nevhodného chování, neplnění školních povinností a porušování školního řádu, jsou řešeny třídními učiteli ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků, případně s výchovnou poradkyní, udělována výchovná opatření jsou ve většině případů funkční, pouze ojedinele byl udělen druhý stupeň z chování. Škola motivuje žáky k učení a ke zvyšování úspěšnosti udělováním pochval a zapojením do školních kol předmětových soutěží, vybraní žáci dosahují úspěchů v okresních a vyšších kolech zejména sportovních, pěveckých a recitačních soutěžích a v soutěžích v českém jazyce. Výsledky vzdělávání škola průběžně prezentuje ve výroční zprávě, v prostorách školy a na internetu.

Na vzdělávací výsledky školy má pozitivní vliv promyšlená a systematická práce školního poradenského pracoviště. Poradenský tým, tvořený výchovnou poradkyní a školním metodikem prevence, je účelně posílen službami sociální pedagožky. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je funkčně nastavena a systematicky koordinována. Jejím základem je včasná identifikace těchto žáků a vstřícný, respektující přístup vyučujících v průběhu vzdělávání a efektivní pomoc sociální pedagožky se vzdělávacími, výchovnými i praktickými problémy. Škole se daří vytvářet pro žáky s potřebou podpůrných opatření dostatek příležitostí pro zažívání úspěchu a zvyšovat tak jejich motivaci k učení a předcházet školnímu neúspěchu.

Škola se systematicky věnuje prevenci rizikového chování. Na základě zjištěných rizik je realizován promyšlený preventivní program zahrnující adaptační a socializační programy a řadu dalších aktivit realizovaných ve spolupráci s osvědčenými externími odborníky. Škola tak vytváří pro žáky přátelské a přijímající prostředí, ke kterému přispívají peer aktivity a činnost žakovského parlamentu.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Došlo ke zlepšení materiálních podmínek školy, bylo zmodernizováno vybavení výpočetní technikou a didaktickými pomůckami.
- Škola pokračuje v úspěšné inkluzi žáků s potřebou podpůrných opatření a žáků s odlišným mateřským jazykem.

- Personální zajištění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami bylo posíleno o pozici sociálního pedagoga.
- Pokračuje tradice pořádání akcí sportovního charakteru a realizace projektů s environmentální tematikou, škola vede žáky ke zdravému životnímu stylu.
- Škola soustavně podporuje zlepšení školního klimatu a hledá cesty k prohloubení spolupráce s rodiči.
- Výrazně se zvýšil počet žáků školy včetně žáků s odlišným mateřským jazykem.

Silné stránky

- Koncepční řízení školy, systematická práce školního poradenského pracoviště, podpora vzájemné spolupráce a schopnost vytvářet příznivé klima školy zvyšují kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.
- Systematickou podporou environmentální výchovy, důrazem kladeným na sportovní využití žáků a širokým výběrem preventivních akcí vede škola žáky k zodpovědnosti za své zdraví a ohleduplnému chování k životnímu prostředí.
- Aktivní využívání digitálních technologií, podpora čtenářské a pisatelské gramotnosti a badatelského způsobu výuky pozitivně ovlivňují rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V průběhu výuky škola nevyužívá v dostatečné míře diferenciaci učiva s ohledem na specifické nadání žáků, rezervy jsou v uplatňování formativního hodnocení ve vztahu ke vzdělávacím potřebám žáků a jejich pokroku v učení a v efektivní práci s informačními zdroji.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit kontrolní činnost v oblasti zájmového vzdělávání.
- Zacílit vzdělávání pedagogů na formativní hodnocení a podporu rozvoje nadání a kritického myšlení.
- Více diferencovat výuku s ohledem na rozvoj individuálního potenciálu žáků.
- Častěji uplatňovat formativní způsob hodnocení žáků a ve větší míře je zapojovat do evaluace vyučovací hodiny.
- Zaměřit se na možnosti rozšíření zázemí pro školní družinu, které by umožnilo rozšíření její kapacity.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 19. října 2009
2. Jmenování do funkce ředitele základní školy s platností od 1. 7. 2005
3. Potvrzení návratu do funkce ředitele ZŠ ze dne 1. 11. 2022
4. Školní řád základní školy platný od 28. 8. 2020
5. Vnitřní řád školní družiny platný od 25. 10. 2022
6. Vnitřní řád školní jídelny platný od 20. 8. 2020
7. Školní vzdělávací program základní školy platný od 1. 9. 2021
8. Školní vzdělávací program školní družiny s účinností od 26. 1. 2023

9. Školní matrika
10. Doklady o přijímání ke vzdělávání, jeho průběhu a ukončování
11. Třídní knihy
12. Rozvrh vyučovacích hodin
13. Záznamy z jednání pedagogické rady (aktuální zápisy a zápisy za poslední školní rok)
14. Záznamy předmětových komisí
15. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2021/2022 ze dne 10. 10. 2022
16. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách ve vztahu k řízení školy – přijímání opatření
17. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci
18. Mzdová a hospodářská dokumentace a účetní evidence
19. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování
20. Dokumentace pro kontrolu školního stravování
21. Dokumentace pro kontrolu bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marcela Háková, školní inspektorka

Ing. Jana Kotyzová, školní inspektorka

Mgr., Bc. Regina Míhulová, školní
inspektorka

Bc. Marie Řežábková, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.